

Sygn. akt X Ga 263/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy

w składzie

Przewodniczący SSO Katarzyna Żymełka

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2014 r., w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Syndyka Masy Upadłości Fabryki (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością – Spółki komandytowej w upadłości likwidacyjnej w C.

przeciwko Grupie (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o zapłatę

w postępowaniu uproszczonym

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 12 maja 2014 r., sygn. akt VI GC 305/12

oddala apelację.

/-/ Katarzyna Żymełka

Sygn. akt X Ga 263/14

UZASADNIENIE

Apelację pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 12 maja 2014 r. wydanego w postępowaniu uproszczonym uznano za nieuzasadnioną.

Zgodnie z art. 505 (10) k.p.c. apelację wniesioną od wyroku wydanego w postępowaniu uproszczonym rozpoznano na posiedzeniu niejawnym w składzie jednoosobowym.

Zgodnie z art. 505 (13) § 2 k.p.c. jeżeli Sąd drugiej instancji nie prowadzi postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Wyrok Sądu odwoławczego oparty jest o art. 385 k.p.c. w związku z art. 505(9) k.p.c. Zgodnie z tym ostatnim przepisem apelację w postępowaniu uproszczonym można oprzeć wyłącznie na zarzutach naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie i naruszenia przepisów postępowania, jeżeli uchybienie mogło mieć wpływ na wynik sprawy.

W apelacji pozwanej zarzucono Sądowi pierwszej instancji naruszenie:

- art. 231 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c. i art. 316 § 1 k.p.c. poprzez dowolną ocenę dowodów i ustalenie stanu faktycznego z pominięciem faktów mających znaczenie dla sprawy, w szczególności pominięcie dowodu z zeznań świadków R. S. i R. B., błędne ustalenia faktyczne polegające na przyjęciu, że nie doszło do wygaśnięcia roszczeń powoda wskutek częściowego ich umorzenia w wyniku potrącenia oraz zapłaty pozostałej należności;

- art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 233 k.p.c. poprzez uznanie, że w sprawie wymagane są wiadomości specjalne i brak prawidłowego zbadania przez Sąd Rejonowy salda rachunków stron.

Zarzuty naruszenia przepisów postępowania cywilnego są nieuzasadnione.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 231 k.p.c. należy wskazać, że przepis ten zawiera definicję ustawową domniemania faktycznego, rozumianego w nauce jako sąd, którego treścią jest uznanie określonego faktu, istotnego dla rozstrzygnięcia danej sprawy, za ustalony, jeżeli wniosek taki można wyprowadzić z zasad logiki i doświadczenia z innych, ustalonych już faktów (por. orzeczenie SN z dnia 12 kwietnia 2001 r., II CKN 410/00, niepubl.; wyrok SN z dnia 3 grudnia 2003 r., I CK 297/03; uzasadnienie wyroku SN z dnia 28 września 2005 r., I CK 114/05). W ramach takiego wnioskowania sąd ma pełną swobodę, powinien jednakże uwzględniać całokształt okoliczności faktycznych w konkretnej sprawie. Domniemany fakt nie wymaga twierdzenia ani dowodzenia, w przeciwieństwie do okoliczności stanowiących podstawę faktyczną domniemania (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 22 stycznia 1998 r.; uzasadnienie wyroku SN z dnia 30 marca 2000 r., III CKN 811/98; postanowienie SN z dnia 17 października 2000 r., I CKN 1196/98).

Zgodnie z poglądem reprezentowanym w orzecznictwie dyspozycja art. 231 k.p.c. powinna znaleźć zastosowanie wyłącznie w braku bezpośrednich środków dowodowych (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 19 lutego 2002 r., IV CKN 718/00). Dowodzenie faktu z wykorzystaniem domniemania faktycznego nie powoduje przerzucenia ciężaru dowodu.

Sąd może przyjąć domniemanie faktyczne (art. 231 k.p.c.) tylko wtedy, gdy brak bezpośrednich środków dowodowych, ponieważ domniemanie to pozwala na dokonanie ustaleń faktycznych polegających na uznaniu faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, jeżeli wniosek taki można wyprowadzić z innych ustalonych faktów (por. wyrok SN z dnia 19 lutego 2002 r., IV CKN 718/00).

Sąd Rejonowy nie dopuścił się naruszenia art. 231 k.p.c.

Skarżąca zarzuciła Sądowi I instancji brak uznania za ustalone faktów mających istotne znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, w sytuacji gdy ustalenia takie można wyprowadzić z innych faktów. Twierdzenia skarżącej sprowadzały się do zarzutu, że Sąd I instancji nie zastosował instytucji domniemania faktycznego polegającego na uznaniu, że roszczenie dochodzone pozwem wygasło.

Stanowisko skarżącej było błędne. Powód dochodził zapłaty należności stanowiących cenę sprzedanego pozwanej towaru. Pozwana zarzucając, że należność została uregulowana winna była to wykazać. Pozwana złożyła do akt sporządzone przez nią zestawienie transakcji oraz dowody przelewu kwot, w których treści zostały wskazane nr faktur. Powód żądał zapłaty należności z faktur VAT nr (...). W treści poleceń przelewu nie zostały wskazane faktury o takich numerach. Również z treści zeznań świadków nie wynikało, aby należność dochodzona pozwem została uregulowana. Sąd Rejonowy przeprowadził dowód z zawnioskowanych przez pozwaną świadków. R. B. zeznała, że na fakturze nr (...) widnieje jej odręczny zapisek „saldo 3.783,66 zł”, co jej zdaniem oznacza, że taka kwota pozostała z tej faktury do zapłaty. Świadek R. S. zeznała, że cała kwota została zapłacona. Słusznie Sąd Rejonowy nie oparł się na treści zeznań tych świadków co do ustaleń dotyczących uregulowania przez pozwaną należności dochodzonej pozwem. Sama treść zeznań, wobec braku przedstawienia innych dowodów, nie dowodzi uregulowania przez pozwaną dochodzonych kwot. Tym samym brak podstaw do wyprowadzania z treści zeznań świadków wniosków co do wygaśnięcia należności dochodzonej pozwem.

Wbrew zarzutom apelacji Sąd Rejonowy w zakresie faktów istotnych dla rozstrzygnięcia dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych opartych na materiale dowodowym zebranym w sprawie. Dokonane ustalenia nie są ani sprzeczne z materiałem dowodowym zebranym w sprawie, ani też nie zostały dokonane z przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów wyrażonej w art. 233 § 1 k.p.c., który to przepis uprawnia sąd do oceny wiarygodności i mocy dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia materiału. Przepis ten z jednej strony uprawnia sąd do oceny tychże dowodów według własnego przekonania z drugiej natomiast strony zobowiązuje sąd do wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Dopuszczenie się obrazy art. 233 § 1 k.p.c. przez sąd może polegać albo na przekroczeniu granic swobody oceny wyznaczonej logiką, doświadczeniem, zasadami nauki albo też na niedokonaniu przez sąd wszechstronnego rozważania sprawy. Sąd Rejonowy nie przekroczył granic swobodnej oceny dowodów, a wręcz przeciwnie dokonał wszechstronnej oceny dowodów, odniósł je wzajemnie do siebie i przedstawił logiczną i poprawną ocenę ich wiarygodności. To, że ostateczna ocena tych dowodów okazała się dla skarżącej niepomyślna nie oznacza bynajmniej, że ocena ta jest wadliwa.

Za trafne należało uznać ustalenie Sądu Rejonowego, iż pozwana nie wykazała zapłaty należności dochodzonej pozwem. Żaden z dowodów z dokumentów oraz zeznań świadków zawnioskowanych przez pozwaną nie wykazywał uregulowania należności. Pozwana nie wykazała ani dokonania jej zapłaty ani też jej uregulowania w wyniku potrącenia. Zasadnie przyjął Sąd Rejonowy, że niewystarczające było wskazanie jedynie wysokości wzajemnej wierzytelności pozwanej bez wykazania jej istnienia.

Również Sąd Rejonowy nie dopuścił się naruszenia art. 278 § 1 k.p.c. Sąd I instancji wskazując na brak inicjatywy dowodowej pozwanej w zakresie powołania dowodu z opinii biegłego księgowego nawiązywał do zbadania salda rachunków obu stron. Sąd I instancji zasadnie dał wyraz temu, że zgłoszone wnioski dowodowe z dokumentów nie pozwalały na dokonanie ustaleń, bez zbadania salda rachunków stron, w zakresie uregulowania ceny towarów. Z treści dokumentów nie wynikało, że cena została uregulowana. Zbiorcze powołanie numerów faktur w dowodach przelewu, bez wykazania wysokości należności z poszczególnych faktur VAT, nie pozwalało na dokonanie ustaleń co do sposobu zaliczenia zapłaconej kwoty na poszczególne faktury VAT. Niezależnie od tego pozwana nie powołała nr faktur VAT, za które powód dochodzi należności w poleceniach przelewu.

Nie doszło do naruszenia przez Sąd pierwszej instancji art. 316 k.p.c. Sąd Rejonowy wydał wyrok biorąc za podstawę stan rzeczy wynikający z prawidłowo przeprowadzonych dowodów.

Zgodnie z art. 378 k.p.c. Sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji.

Skoro podniesione zarzuty apelacji nie mogły być uwzględnione a Sąd odwoławczy działając z urzędu nie stwierdził nieważności postępowania w niniejszej sprawie to apelacje należało na podstawie art. 385 k.p.c. oddalić.

/-/ Katarzyna Żymelka